Το ΥΠ.Π.Ε.Θ. προχωρά σε νέο Προεδρικό Διάταγμα για το πλαίσιο λειτουργίας των γυμνασίων. Οι αλλαγές συνοψίζονται στα εξής σημεία:

Α. Τα **μαθήματα** στο γυμνάσιο επεκτείνονται **έως τις 31 Μαΐου**. Αυτό διευκολύνεται από τον **περιορισμό των εξετάσεων στο τέλος της σχολικής χρονιάς.**
Τα γνωστικά αντικείμενα στα οποία οι μαθητές/τριες θα εξετάζονται γραπτώς στο τέλος του έτους περιορίζονται σε τέσσερα (4) για όλες τις τάξεις (από δώδεκα που όριζε το προηγούμενο Προεδρικό Διάταγμα για τη Α΄, δεκατρία για τη Β΄ και δεκατέσσερα για τη Γ΄ τάξη). Αυτά είναι: α) η Νεοελληνική Γλώσσα και Γραμματεία (κοινή εξέταση των δύο κλάδων, της Γλωσσικής Διδασκαλίας και της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας), β) Μαθηματικά, γ) Φυσική, δ) Ιστορία.

Β. Η μετατόπιση της εστίασης του γυμνασίου από την εξεταστική διαδικασία στην ουσιαστική μαθησιακή διαδικασία προωθείται και από ένα ακόμη μέτρο, τον χωρισμό του διδακτικού χρόνου **σε τετράμηνα αντί σε τρίμηνα**. Με το προηγούμενο καθεστώς το σχολείο βρισκόταν σε εξεταστικό πυρετό από τα μέσα Οκτωβρίου μέχρι το τέλος Νοεμβρίου και μετά ξανά από τα μέσα Ιανουαρίου έως τα τέλη Φεβρουαρίου. Οι μαθητές/τριες έπρεπε να πιεστούν για να προετοιμαστούν σε 2 ή 3 ωριαία διαγωνίσματα την εβδομάδα, με αποτέλεσμα να επικεντρώνουν εκεί την προσπάθειά τους και να παραμελούν τη μελέτη και τις εργασίες των υπόλοιπων μαθημάτων της εβδομάδας αλλά και να παρουσιάζουν διασπασμένη προσοχή κατά τη διάρκεια των διδακτικών ωρών που προηγούνταν κάθε διαγωνίσματος. Παράλληλα, οι εκπαιδευτικοί, ιδίως των μονόωρων μαθημάτων, αναγκάζονταν να καταφεύγουν και σε συμπληρωματικά τεστ, επειδή δεν προλάβαιναν να αποκτήσουν καθαρή εικόνα για τη συμμετοχή κάθε μαθητή/τριας στη μαθησιακή διαδικασία στην τάξη, ούτε καν να τους γνωρίσουν όλους/ες με το όνομά τους.

Με τον χωρισμό σε τετράμηνα επέρχονται οι εξής αλλαγές στην προηγούμενη εικόνα:
Αφενός τα υποχρεωτικά διαγωνίσματα κάθε τετραμήνου μπορούν να διενεργηθούν με μεγαλύτερη άνεση, ένα ή δύο σε κάθε βδομάδα, αφού το χρήσιμο χρονικό διάστημα διπλασιάζεται (τουλάχιστον από τα μέσα Οκτωβρίου έως 20 Ιανουαρίου και από τέλη Ιανουαρίου έως 31 Μαΐου). Αφετέρου οι εκπαιδευτικοί θα έχουν **περισσότερο χρόνο στη διάθεσή τους**, ιδίως στο 1ο τετράμηνο, ώστε να γνωρίσουν καλά τους/τις μαθητές/τριες και να σχηματίσουν εμπεριστατωμένη γνώμη σχετικά με την επίδοσή τους, αξιοποιώντας πολλαπλούς τρόπους αξιολόγησης, χωρίς να χρειάζεται να καταφεύγουν σε τόσα γραπτά τεστ. Επίσης, στο **2ο τετράμηνο**
οι εκπαιδευτικοί μπορούν να επιλέξουν αντί ωριαίου διαγωνίσματος την ανάθεση μιας

συνθετικής-δημιουργικής εργασίας
. Σχεδιάζεται δε επιμόρφωση των εκπαιδευτικών για την αξιοποίηση των εργασιών στη διαδικασία μάθησης και αξιολόγησης.

Γ. Παράλληλα, η **ενισχυτική** εκπαίδευση στο γυμνάσιο επεκτείνεται και μετά τη λήξη του έτους με το εξής μέτρο: Σε όσους/ες μαθητές/τριες δεν προαχθούν σε κάποιο μάθημα ή κάποια μαθήματα, το σχολείο θα τους προσφέρει **εντατικά μαθήματα το δεύτερο δεκαήμερο του Ιουνίου**
και στη συνέχεια θα εξετάζονται σε επαναληπτική εξέταση κατά το τρίτο δεκαήμερο του Ιουνίου. Στόχος είναι
το σχολείο να υποστηρίζει τους/τις μαθητές/τριες
που δεν επέτυχαν τα προσδοκώμενα αποτελέσματα και να μην τους/τις υποχρεώνει είτε να καταφύγουν σε βοήθεια επί πληρωμή είτε -αν δεν έχουν τέτοια δυνατότητα- να τα βγάλουν πέρα μόνοι/ες τους για να εξετασθούν τον Σεπτέμβριο. Αυτό το μέτρο είναι ταυτόχρονα μέτρο παιδαγωγικής και κοινωνικής πολιτικής, καθώς η σχολική αποτυχία είναι φαινόμενο που εμφανίζεται συχνότερα σε κοινωνικά στρώματα οικονομικά ασθενέστερα, που βέβαια δεν μπορούν να προσφέρουν στα παιδιά εξωσχολικά μαθήματα προετοιμασίας για τις επαναληπτικές εξετάσεις.

Δ. Σε πειραματικά και σε άλλα σχολεία αντιπροσωπευτικά των διαφόρων περιοχών και τύπων σχολείων της υποχρεωτικής εκπαίδευσης θα εφαρμοστεί **πιλοτικά**η **περιγραφική αξιολόγηση**
, η οποία προσφέρει ουσιαστική ανατροφοδότηση στους/στις μαθητές/τριες και μπορεί να βελτιώσει πραγματικά τη διαδικασία μάθησης. Διευκρινίζεται ότι η περιγραφική αξιολόγηση θα συνοδεύει σε αυτά τα σχολεία την αριθμητική αξιολόγηση.

Ε. Όσον αφορά το περιεχόμενο σπουδών, για όλα τα γνωστικά αντικείμενα γυμνασίου και λυκείου δημιουργήθηκαν στο ΙΕΠ επιτροπές στις οποίες συμμετείχαν, εκτός από στελέχη του ΙΕΠ, σχολικοί σύμβουλοι και έμπειροι εκπαιδευτικοί που ανταποκρίθηκαν σε σχετική πρόσκληση και επιλέχθηκαν για το έργο του **εξορθολογισμού της ύλης**
.

Οι επιτροπές εξορθολογισμού εργάστηκαν λαμβάνοντας υπόψη:

α) τα ωρολόγια προγράμματα που θα ισχύσουν την επόμενη σχολική χρονιά,

β) τα δεδομένα σχολικά βιβλία και

γ) την ανάγκη συμβατότητας με τις γνώσεις των προηγούμενων και των επόμενων τάξεων.

Οι επιτροπές επιδίωξαν τους παρακάτω στόχους:

1. Η διδακτέα ύλη να είναι αντίστοιχη των δυνατοτήτων των μαθητών/τριών κάθε ηλικίας, δηλαδή συμβατή με τη μαθησιακή ετοιμότητά τους (κατανοησιμότητα) αλλά και να ακουμπά στα μαθησιακά ενδιαφέροντα των μαθητών/τριών αυτής της γενιάς, να κινεί την περιέργειά τους.
2. Η ολοκλήρωση της διδακτέας ύλης κάθε μαθήματος να είναι εφικτή εντός των ωρών που διατίθενται για το συγκεκριμένο μάθημα, έτσι ώστε να είναι δυνατή η πραγματοποίηση ανακεφαλαιωτικών και δημιουργικών δραστηριοτήτων.
3. Η έκταση της διδακτέας ύλης και η ποσότητα των πληροφοριών να περιορισθεί, ώστε να εξασφαλισθεί άνεση χρόνου για ενεργητική μάθηση, για μαθητοκεντρικό σχεδιασμό της διδασκαλίας (διερευνητική μάθηση, ομαδοσυνεργατική μέθοδος, μέθοδος επίλυση προβλήματος?) και να περιοριστεί η μετωπική διδασκαλία, προκειμένου όλοι/ες οι μαθητές/τριες να οικοδομήσουν επιτυχώς τη νέα γνώση.
4. Η διδακτέα ύλη να συνοδευτεί από προτάσεις για δραστηριότητες και project καθώς και πηγές συμπληρωματικού διδακτικού υλικού που μπορούν να υποστηρίξουν τη διερευνητική μάθηση.
5. Η διδακτέα ύλη να επικεντρώνεται στα σημαντικά τμήματα/έννοιες και να επιδιώκεται εμβάθυνση σε αυτά (με την αφιέρωση επαρκούς χρόνου).
6. Να προσεγγισθούν συνοπτικά ή να τεθούν εκτός διδακτέας ύλης στοιχεία που αποτελούν λεπτομέρειες, ή στοιχεία που είναι «άκαιρα» σε κάποια τάξη.
7. Να περιοριστούν θεματικές επαναλήψεις εντός του ίδιου γνωστικού αντικειμένου από τάξη σε τάξη ή από κεφάλαιο σε κεφάλαιο.

Πέρα από τις γραπτές αναλυτικές οδηγίες διαχείρισης της διδακτέας ύλης ανά γνωστικό αντικείμενο, οι οποίες θα σταλούν άμεσα στα σχολεία, εντός του Σεπτεμβρίου προγραμματίζεται ενημέρωση των σχολικών συμβούλων όλων των ειδικοτήτων σχετικά με τον εξορθολογισμό της ύλης αλλά και τις άλλες αλλαγές που προαναφέρθηκαν. Οι σχολικοί σύμβουλοι θα κληθούν στη συνέχεια να ενημερώσουν και να υποστηρίξουν τους εκπαιδευτικούς στην εφαρμογή της πρότασης εξορθολογισμού. Ήδη έχει πραγματοποιηθεί ενημέρωση των σχ. συμβούλων ξένων γλωσσών και έπονται και οι άλλες ειδικότητες.

ΣΤ. Το πρόγραμμα του γυμνασίου έχει ελαφρυνθεί κατά τρεις ώρες, οι οποίες μπορούν να

αξιοποιηθούν, ανάλογα με τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των μαθητών/τριών για προγράμματα πολιτιστικά, περιβαλλοντικά, αγωγής υγείας και σταδιοδρομίας, ενισχυτική διδασκαλία ή ομίλους ενδιαφερόντων. Με σχετική εγκύκλιο θα διευκρινισθεί με ποιον τρόπο θα αποφασίζεται η αξιοποίηση του διαθέσιμου τρίωρου για τις δράσεις που προαναφέρθηκαν. Επίσης αυτό το τρίωρο μπορεί να αξιοποιηθεί για συνεδριάσεις του συλλόγου των εκπαιδευτικών, για συνεργασίες μεταξύ των εκπαιδευτικών της ίδιας ειδικότητας ή του ίδιου τμήματος για τον σχεδιασμό κοινών δράσεων ή τη συζήτηση επί παιδαγωγικών/διδακτικών προβλημάτων, κ.τ.λ.

Ζ. Οι λεγόμενες Βιωματικές Δράσεις και οι Συνθετικές Εργασίες, που εντάχθηκαν πριν τρία χρόνια ως διακριτά γνωστικά αντικείμενα στο ωρολόγιο πρόγραμμα, τώρα εντάσσονται ως τρόπος εργασίας, ως μέθοδος, στο πλαίσιο συγκεκριμένων γνωστικών αντικειμένων. Ειδικότερα:

α) Οι βιωματικές δραστηριότητες που προβλέπονταν στη «Σχολική και Κοινωνική ζωή», με στόχο την εξοικείωση των μαθητών/τριών με το νέο τους σχολείο και τους νέους/ες συμμαθητές/τριες, εντάσσονται στη Γλωσσική Διδασκαλία της Α΄ τάξης, καθώς οι δύο πρώτες ενότητες του σχετικού σχολικού βιβλίου στοχεύουν στη γνωριμία των μαθητών/τριών με το νέο τους σχολείο. Οι πρώτες διδακτικές ώρες του μαθήματος θα αφιερωθούν στο ξεπέρασμα των ανησυχιών που προκαλεί ο άγνωστος χώρος και τα άγνωστα πρόσωπα και στη σταδιακή ανάπτυξη του αισθήματος του ανήκειν στην ομάδα, στην κοινότητα του νέου τμήματος.

β) Οι δραστηριότητες που προβλέπονταν υπό τον τίτλο «Πολιτισμός και Δραστηριότητες Τέχνης» εντάσσονται στη Μουσική της Β΄ τάξης και στα Καλλιτεχνικά της Γ΄ τάξης. Σε αυτά τα γνωστικά αντικείμενα θα αφιερώνονται κάποιες εβδομάδες του σχολικού έτους σε βιωματικές δραστηριότητες σχετικές με τη μουσική, τα εικαστικά ή τον συνδυασμό τους με άλλες τέχνες.

Η. Θεσπίστηκε ήδη για τη Γ΄ τάξη του γυμνασίου η «Ημέρα Επαγγελματικού Προσανατολισμού». Σε συνεννόηση με κάθε σχολική μονάδα οι υπεύθυνοι του οικείου ΚΕ.ΣΥ.Π. θα προγραμματίσουν και θα υλοποιήσουν κατά τη διάρκεια μιας σχολικής ημέρας αφενός μια αναλυτική ενημέρωση για τις εναλλακτικές επιλογές εκπαίδευσης που προσφέρονται μετά το γυμνάσιο αφετέρου σχετικές βιωματικές δραστηριότητες για τους μαθητές και τις μαθήτριες της Γ΄ τάξης κάθε σχολικής μονάδας.